

[к семиотическим основам философии языка]); Marina Pimenowa z Uniwersytetu Humanistycznego we Włodzimierzu (*Методы изучения исторической семантики слова*); Olga Lyashewskaya z Uniwersytetu w Tromsø (*Семантика имени существительного и частотный грамматический профиль: корпусное исследование*).

W dyskusjach uczestnicy oraz goście konferencji zgodnie podkreślali, iż podjęta problematyka jest niezwykle istotna i potrzebna we współczesnym dyskursie naukowym. Obrady stworzyły okazję do wieloaspektowego spojrzenia na kwestię badań współczesnego języka rosyjskiego. Konferencja, a szczególnie burzliwe dyskusje (zwłaszcza na temat granic między semantyką a pragmatyką), były także dowodem nieustających poszukiwań nowych rozwiązań metodologicznych, które pomogłyby w pełniejszym opisie języków. Wiele odczytów z pewnością przyczyniło się do poszerzenia horyzontów badawczych i do pogłębienia wiedzy uczestników oraz gości poszczególnych sekcji. Wybrane referaty zostaną opublikowane w pierwszym tomie planowanej serii wydawniczej pt. „Język i metoda”. Zamierzeniem organizatorów jest, aby konferencja odbywała się cyklicznie co trzy lata. Zaplanowano już jej kolejny termin: na 8–9 maja 2014 roku.

Joanna Rybarczyk-Dyjewska

Sprawozdanie z posiedzenia Komitetu Słowianoznawstwa PAN (Warszawa, 4 kwietnia 2011 r.)

4 kwietnia 2011 r. odbyło się – tradycyjnie już w Warszawie – kolejne posiedzenie Komitetu Słowianoznawstwa PAN. Posiedzenie otworzyła i przewodniczyła jego części naukowej prof. Małgorzata Korytkowska.

W programie posiedzenia naukowego wygłoszone zostały dwa referaty. Jako pierwsza wystąpiła dr hab. prof. IS PAN Grażyna Szwat-Gyłybowa z referatem *Badacz kultury w płataninie zdarzeń. Jeden przykład bułgarski*. Był to głos w toczącej się w ostatnich latach dyskusji naukowej na temat miejsc pamięci w bułgarskiej kulturze narodowej. Odnosząc się do wydarzenia z 1876 r.: rzezi chrześcijańskich mieszkańców Bataku (południowo-wschodnia Bułgaria), dokonanej przez osmańskich baszybuzuków, prof. Grażyna Szwat-Gyłybowa przedstawiła refleksję na temat przednowoczesnego i nowoczesnego dyskursu, związanego z upamiętnianiem traumy. W oparciu o dwa źródłowe teksty kultury, jakimi są znany w Bułgarii obraz polskiego XIX-wiecznego malarza Antoniego Piotrowskiego *Rzeź w Bataku* oraz jego publikowana dotąd tylko we fragmentach *Autobiografia*, badaczka pokazała dysonans między możliwą do odczytania intencją twórcy a społeczną funkcją

jego dzieła w epoce uprawomocnienia się „małych” narracji i przejmowania przez nie rangi „wielkich” narracji. Szczególne miejsce w rozważaniach zajął problem współczesnej ideologizacji dyskursu naukowego, prowadzącej do dewaluacji w odbiorze społecznym autorytetu humanistyki.

Drugi w programie posiedzenia naukowego referat wygłosił prof. dr hab. Andrzej Dudek z Uniwersytetu Jagiellońskiego: *Lwa Tołstoja antropologia miasta*. Referent zwrócił uwagę, że motyw miasta wielokrotnie pojawia się w tekstach Lwa Tołstoja. Szczegółowe opisy konkretnych miast we wczesnych utworach pisarza stopniowo ewoluują ku konceptualnym obrazom przestrzeni miejskiej w późnych tekstach. Zaobserwować można coraz wyraźniejsze nastawienie negatywne do miasta, traktowanego jako sztuczne, nieludzkie środowisko, pozbawiające mieszkańców wewnętrznego spokoju i naturalnej dobroci. Lata 80. XIX wieku znamionują w twórczości Tołstoja okres konkretyzacji antycywilizacyjnie zorientowanej doktryny moralnej (tzw. „tołstoizmu”), która znajdzie swoje odzwierciedlenie m.in. w krytycznych wypowiedziach na temat złego wpływu miasta na człowieka. W tekstach z początku XX wieku Tołstoj zwróci uwagę na mieszkańców miast (żebraków, włóczęgów) stłoczonych w urągających godności człowieka noclegowniach. Ta obserwacja skłoni pisarza do wniosku, że miasto, oprócz wszystkich negatywnych właściwości wskazanych we wcześniej tekstach, jest także generatorem ubóstwa i problemów społecznych.

Oba referaty wywołały żywą dyskusję, w której wzięli udział zarówno członkowie Komitetu, jak i obecni goście.

Druga część posiedzenia poświęcona bieżącej działalności Komitetu koncentrowała się wokół następujących spraw:

- Przygotowania do Kongresu Sławistów w 2013 r.

Zapoznano zebranych z wynikami prac podkomisji ds. opiniowania referatów językoznawczych na Kongres Sławistów i podkomisji ds. opiniowania referatów z dziedziny literaturoznawstwa, kulturoznawstwa i folklorystyki. Autorzy tekstów przyjętych jako referaty na Kongres powinni złożyć u sekretarza Komitetu komputeropisy (wydruki) i wersję elektroniczną tekstów w terminie do 31 maja 2011 r.

- Wnioski o nagrodę Prezesa Rady Ministrów

Prof. Małgorzata Korytkowska poinformowała, że zgodnie z procedurą Komitet Słowianoznawstwa PAN zaopiniował wnioski Instytutu Sławistyki PAN o nagrodę Prezesa Rady Ministrów dla 9-tomowej *Gramatyki konfrontatywnej bułgarsko-polskiej* i *Słownika etymologicznego kaszubszczyzny* Wiesława Borysia i Hanny Popowskiej-Taborskiej, które wpłynęły do Komitetu, i przekazał Zespołowi ds. Nagród Prezesa Rady Ministrów.

- Informacja o zebraniu plenarnym Wydziału I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN w dniu 10 lutego 2011 r.

Informację o pierwszym w nowej kadencji zebraniu Wydziału I PAN przedstawiła sekretarz Komitetu dr Zofia Rudnik-Karwatowa. Poinformowała, że zebranie

prowadziła i przewodniczyła mu nadzorująca prace Wydziału I wiceprezes PAN prof. Mirosława Marody. Zebrani zaaprobowali kandydaturę członka korespondenta PAN prof. Stanisława Filipowicza na dziekana Wydziału I, będącego jednocześnie przedstawicielem Wydziału w Prezydium PAN w kadencji 2011–2014. Postanowiono zgłosić Zgromadzeniu Ogólnemu PAN kandydaturę czł. korespondenta PAN prof. Wiesława Grudzewskiego na przedstawiciela Wydziału w Komisji Rewizyjnej PAN. Wyłoniono przedstawicieli Wydziału I do komisji PAN ds. działalności upowszechniającej naukę: członka korespondenta PAN prof. Stanisława Gajdę i członka korespondenta PAN prof. Władysława Welfe. Powołano także zespół ds. opiniowania statutów placówek Wydziału I PAN, w którego skład weszli członkowie korespondencji PAN: prof. Karol Myśliwiec, prof. Jerzy Wilkin i prof. Jan H. Woleński.

Dyskusję i głosy krytyczne wywołał wśród zebranych pomysł podzielenia Wydziału na sekcję nauk humanistycznych i nauk społecznych. W głosowaniu jawnym zebrani jednomyślnie wypowiedzieli się przeciwko podziałowi Wydziału I PAN na sekcje.

- W ostatniej części posiedzenia Komitetu Słowianoznawstwa PAN podsumowano działalność merytoryczną Komitetu w zakresie upowszechniania nauki, w tym wydawniczą, oraz organizacyjną w bieżącej kadencji. W związku z upływem bieżącej kadencji zaplanowano jeszcze posiedzenie Prezydium w związku z aktualnymi sprawami Komitetu oraz zebranie komisji wyborczej ds. wyborów do Komitetu Słowianoznawstwa na nową kadencję.

Zofia Rudnik-Karwatowa